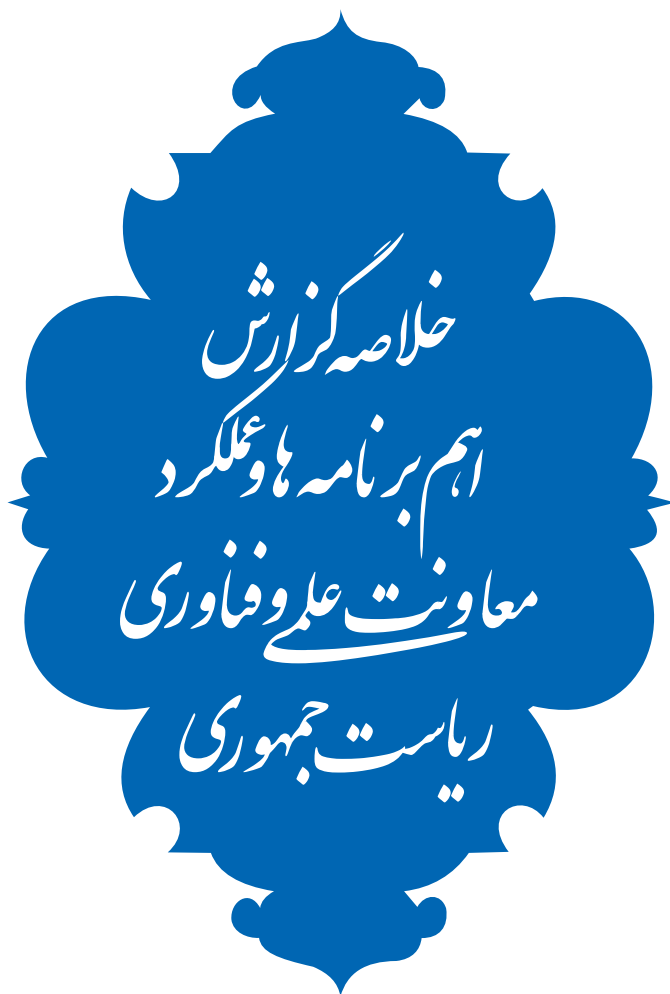

ریاست جمهوری
معاونت علمی و فناوری

شهریور ۱۳۸۸

بِسْمِ اللَّهِ

این معاونت،
معاونت مبارک است
و کارهای مهم خوبی را می تواند انجام دهد

• از بیانات رهبر فرزانه انقلاب اسلامی مورخ ۱۳۸۶/۲/۲۵

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری باید محلی
برای هماهنگی کارهای تحقیقاتی و علمی
میان صنعت و دانشگاهها باشد

• از بیانات ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۶

فهرست مطالب

- حوزه علم (پژوهش)

- ۱- سیاستگذاری اجرایی
- ۲- ارزیابی سیاستها
- ۳- توانمندسازی و تشویق مراکز پژوهشی
- ۴- مدیریت تخصیص یک درصد درآمد عملیاتی دستگاههای دولتی به امر پژوهش
- ۵- ایجاد سامانه طرحهای پژوهشی دولتی
- ۶- کمک به نظریه پردازی و تولید علم
- ۷- هماهنگی تامین تجهیزات پژوهشی
- ۸- مساعدت به انجمن ها و نشریات علمی
- ۹- هماهنگی و ساماندهی مراکز اطلاع رسانی علمی کشور
- ۱۰- طرح اعطای پژوهانه رساله به دانشجویان دکتری سراسر کشور
- ۱۱- حمایت از انجمنهای علمی دانشجویی سراسر کشور

- حوزه فناوری

- ۱۲- هماهنگی و پشتیبانی فناوریهای راهبردی کشور
- ۱۳- تشکیل ستادهای فناوریهای راهبردی
- ۱۴- برنامه ریزی فناوریهای راهبردی کشور
- ۱۵- تخصیص اعتبار پژوهشی به زمینههای اساسی فناوری
- ۱۶- تخصیص تسهیلات تجاری سازی به زمینههای اساسی فناوری
- ۱۷- بسط و ارتقاء همکاریهای دانشگاه و صنعت
- ۱۸- تخصیص اعتبار به کانونهای هماهنگی دانشگاه و صنعت
- ۱۹- برنامه ریزی و پشتیبانی طرحهای کلان فناوری

- حوزه نوآوری

- ۲۰- ارزیابی اختراعات کشور
- ۲۱- حمایت از اختراعات و مخترعان
- ۲۲- تسهیل خدمت رسانی دستگاههای دولتی به نوآوران
- ۲۳- کمک به پارکهای علمی و فناوری
- ۲۴- رفع موانع و تسهیل تجاری سازی نوآوریها
- ۲۵- برگزاری جشنواره ملی نوآوری و شکوفایی

– حوزه نخبگان

- ۲۶- شناسایی نخبگان
- ۲۷- اعطای جوایز علمی
- ۲۸- خدمت سربازی نخبگان
- ۲۹- فرصت مطالعاتی نخبگان
- ۳۰- برنامه‌های فرهنگی
- ۳۱- حمایت از مراکز نخبه پرور
- ۳۲- کمک به مدارس دولتی
- ۳۳- تشریف نخبگان به عمره
- ۳۴- تأسیس دفاتر استانی بنیاد
- ۳۵- مساعدت به اشتغال تخصصی نخبگان
- ۳۶- حمایت از نخبگان قرآنی
- ۳۷- حمایت از نخبگان حوزوی
- ۳۸- حمایت از صاحبان مهارت‌های فنی
- ۳۹- حمایت از نخبگان هنری
- ۴۰- طرح شهاب
- ۴۱- حمایت از استادیاران نخبه جوان
- ۴۲- حمایت از محققان نمونه، استادان ممتاز و پژوهشگران برجسته
- ۴۳- خانه نخبگان
- ۴۴- تسهیلات مسکن نخبگان
- ۴۵- همایش ملی نخبگان جوان

– امور زیربنایی و ساختاری

- ۴۶- ارتقاء جایگاه علم و فناوری در دولت
- ۴۷- ساماندهی امور پژوهش، فناوری و نوآوری در استانها
- ۴۸- هماهنگی مراجع حمایتی علم و فناوری
- ۴۹- حل مشکلات علم و فناوری در سایر حوزه‌ها
- ۵۰- تهیه و تصویب نمودار تشکیلاتی
- ۵۱- مشاورت گسترده با صاحب‌نظران
- ۵۲- مطالعه و بررسی اسناد و منابع علمی

در ابتدای برنامه چهارم توسعه، بخش علم و فناوری در ایران برخوردار از بیش از یکصد هزار تن شاغل در امور پژوهشی شامل بیش از پنجاه هزار پژوهشگر بود که در نزدیک به دویست دانشگاه و پژوهشگاه تابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، یکصد پژوهشگاه و موسسه پژوهشی وابسته به دستگاههای اجرایی، یک هزار و سیصد مرکز تحقیق و توسعه مستقر در صنایع و حدود چهارصد مرکز پژوهشی بخش خصوصی و نیز در حوزه های علمیه مشغول به کار بودند. پارکها و شهرکهای علم و فناوری و مراکز رشد و کارآفرینی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت صنایع نیز در مراحل اولیه رشد و توسعه خود بودند. به این همه باید مراکز سیاستگذاری و ستادی مثل شورای عالی انقلاب فرهنگی، وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مراجع تامین مالی و حمایت از پژوهشگران مثل مرکز صنایع نوین، صندوق حمایت از پژوهشگران رانیز افزود. انجمنهای علمی، فرهنگستانها، اداره ثبت اختراعات و علائم تجاری، موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و برخی مراکز و مراجع دیگر نیز در متن یا حاشیه حضور داشتند.

در سالهای گذشته این مجموعه وسیع که به تدریج و براساس ضرورتهای خاص و بدون یک نقشه جامع شکل گرفته، تصویری دو گانه از خود را به نمایش گذاشته است. یک تصویر حاکی از وجود نیروی انسانی بسیار باهوش و با استعداد و بلندپرواز، منابع بالقوه فراوان و قابل مدیریت، زیرساختهای نسبتاً توسعه یافته آموزشی و پژوهشی و... بوده است. تصویر دیگر بهره وری ناکافی نیروی انسانی و منابع مادی، گسست مزمن میان پژوهشهای بعضاً تکراری و نیازهای واقعی اجتماعی، ابهام در هدفها و فقدان سیاستها و راهبردهای مدون و کجی و کاستی ساختارها و تداخل مزاحم ماموریتها و... رانمایان می ساخته است.

ایجاد یک نظام توانمند علم، فناوری و نوآوری از مجموعه سرمایه انسانی، مراکز و امکانات یاد شده بمنظور حرکت بسوی چشم انداز بیست ساله مستلزم تعیین و تدوین سیاستها و راهبردهای مربوط، تحول و هماهنگی ساختارها، باز تعریف ماموریتها، هم افزایی فعالیتهای اصلاح مقررات و رویه ها، مرتبط ساختن منابع و تسهیلات مالی کشور به فرصتهای علم و فناوری و نوآوری و در مجموع تکمیل چرخه نوآوری ملی بود.

بدین منظور معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور در پانزدهم بهمن ماه سال ۱۳۸۵ براساس اصل ۱۲۴ قانون اساسی و با حکم رئیس جمهور محترم ایجاد شد تا از دیدگاهی فربخشی و بدون تعصبات دستگاهی به این مهم بپردازد. مقام معظم رهبری در تداوم رهنمودهای بی بدیل خود مبنی بر تلاش برای نیل به قله علمی جهان، ایجاد نهضت تولید علم، تدوین نقشه جامع علمی کشور، ضرورت هم افزایی علم و ثروت، ارتقاء همکاریهای دانشگاه و صنعت و بسیاری موارد دیگر، این معاونت را معاونت مبارکی نامیدند که کارهای بسیار مهم و خوبی را می تواند انجام دهد. معظم له معاونت مزبور را از برکات این دولت دانستند و یکی از کارهای ساختاری بر شمردند و از دولت محترم خواستند تا به آن میدان دهد، کمک کند، از آن مطالبه کند و بخواهد تا کارهای مهم را پیش ببرد.

ضمن شکل‌گیری سریع و تمهیدات مقدماتی که برای فعالیت هر دستگاه جدیدالتأسیس ضروری است در چارچوب دیدگاه یاد شده و با مشاورت و همفکری گسترده دانشمندان، پژوهشگران، نخبگان و فرهیختگان کشور و به همت تلاش خستگی‌ناپذیر همکاران خود و عموم دستگاه‌های ذیربط در چهارچوب یک نقشه کلان، برنامه‌های متعددی را به نحو هدفمند و هماهنگ در سه حوزه علم، فناوری و نوآوری و نیز در امور نخبگان و امور زیربنایی و ساختاری تدوین و اجرا نموده است که در این مجموعه به طور فشرده گزارش می‌شود.

معاونت بنابر جایگاه فرادستگاهی و فوق ستادی خود، برنامه‌های مزبور را در افقی ملی و در جهت توانمندسازی دستگاه‌های علمی و فناوری ذیربط و با حداقل تشکیلات و سازوکار جدید به اجرا در آورده و از سرمایه‌ها و امکانات موجود در بیشتر وزارتخانه‌ها، شرکتها و مؤسسات دولتی و غیردولتی بهره‌گرفته است. در واقع بخش عظیمی از بدنه اجرایی کشور در تحقق برنامه‌ها سهم اصلی و اساسی داشته‌اند که در محتوای گزارش منعکس است و بدینوسیله از تمامی آنها سپاسگزاری می‌شود.

۱- سیاستگذاری اجرایی - مطالعه، تدوین و ابلاغ سیاستهای مراکز پژوهشی دستگاههای اجرایی در اردیبهشت ماه ۱۳۸۷ بر طبق مصوبه دولت شامل سیاستهای کلی، سرمایه انسانی، عملیاتی، مالی و اطلاع‌رسانی مجموعاً بالغ بر ۲۷ سیاست. در این سیاستها تعیین چشم‌انداز، برنامه راهبردی، ماموریتها و خطوط پژوهشی هر مرکز در چارچوب چشم‌انداز بیست ساله، نقشه جامع علمی کشور و برنامه توسعه پنج ساله کشور، تسری و ترویج فرهنگ و معنویت اسلامی و اخلاق حرفه‌ای پژوهش، اصلاح و ارتقاء سرمایه انسانی، اجتناب از پژوهش‌های تکراری، داوری خارج از مرکز طرح‌ها، تعیین مجریان صاحب صلاحیت حائز اولویت، پرهیز از تداخل نافع مرکز و دیگران، رعایت حقوق مالکیت فکری پژوهشگران، افزایش بهره‌وری و صرفه‌جویی، استفاده از منابع مطالعاتی طرح‌های زیربنایی، بهره‌برداری مشترک از تجهیزات گرانقیمت، گردش کار روان و ساده، فراهم ساختن فرصتهای برابر پژوهشی، شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی طرحهای پژوهشی نسبت به ارزیابی درونی و انتشار نتایج طرح‌های پژوهشی مورد تاکید قرار گرفته است.

۲- ارزیابی سیاستها - ارزیابی علمی میزان تحقق سیاستهای مزبور در مراکز پژوهشی اصلی با همکاری معاونان پژوهشی وزارتخانه‌های متبوع، شش ماه پس از ابلاغ سیاستها و تسلیم نتایج ارزیابی به وزرای محترم ذیربط.

۳- توانمندسازی و تشویق مراکز پژوهشی - مساعدت موثر مالی به مراکز پژوهشی دستگاههای اجرایی به تناسب نتایج ارزیابی یادشده در بالا، مجموعاً بالغ بر بیش از ۲۰۰ میلیارد ریال علاوه بر بودجه جاری مراکز.

۴- مدیریت تخصیص یک درصد درآمدهای عملیاتی دستگاههای دولتی به امر پژوهش -

هماهنگی و ساماندهی طرحهای پژوهشی کاربردی حدود ۵۰۰ شرکت، بانک و موسسه انتفاعی دولتی در اجرای بند ۲۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۷ و ضوابط اجرایی آن از طریق تهیه و ابلاغ ضوابط لازم و برگزاری جلسات هماهنگی میان وزارتخانه‌های علوم و بهداشت و دانشگاهها و مراکز علمی و پژوهشی وابسته و دستگاههای مزبور که منجر به عقد حدود ۵۰۰۰ میلیارد ریال قرارداد و تفاهم‌نامه طرحهای پژوهشی بین دستگاههای یادشده از یک طرف و دانشگاهها و مراکز علمی و پژوهشی از طرف دیگر در سال ۱۳۸۷ گردید که آغاز بزرگترین همکاری پژوهشی دانشگاه و صنعت در کشور می‌باشد.

۵- ایجاد سامانه طرحهای پژوهشی دولتی - ایجاد و راهبری سامانه الکترونیکی طرحهای

پژوهشی دستگاههای اجرایی به منظور اعلام نیازهای پژوهشی آنها به دانشگاهها و مراکز پژوهشی و پیشگیری از تعریف و اجرای طرحهای پژوهشی تکراری که تاکنون منجر به ورود اطلاعات بیش از ۵۰۰۰ طرح از سوی دستگاهها و بررسی و تأیید آن از سوی معاونت و شروع اجرای آن از سوی دانشگاهها و مراکز پژوهشی شده است.

۶- کمک به نظریه پردازی و تولید علم - کمک به دانشگاهها، مراکز پژوهشی، فرهنگستانهای

چهار گانه کشور و کرسیهای نظریه پردازی به منظور ارتقاء و توسعه تلاشهای معطوف به نظریه پردازی و تولید علم اصیل.

هماهنگی فی مابین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهاد دانشگاهی به منظور تهیه فهرست تجهیزات پژوهشی مورد نیاز دانشگاهها و مراکز پژوهشی و تعیین سهم منابع ارزی هر یک و پیگیری تامین آن حسب دستور ریاست محترم جمهوری که تاکنون منجر به تخصیص ۱۱۲ میلیون یورو به مراکز وابسته به وزارت بهداشت (در سال ۱۳۸۷) و ۱۵۰ میلیارد ریال به مراکز وابسته به وزارت علوم (در سال ۱۳۸۸) گردیده است.

۸- مساعدت به انجمن‌ها و نشریات علمی - کمک به توانمندسازی انجمن‌ها و نشریات علمی

کشور از طریق مساعدت مالی به آنها با استفاده از نتایج ارزیابیهای وزارتین علوم و بهداشت مجموعاً بالغ بر ۷۰ میلیارد ریال.

۹- هماهنگی و ساماندهی مراکز اطلاع رسانی علمی کشور - یادعوت از موسسات اصلی

ذیربط شامل پژوهشگاه اسناد و مدارک علمی کشور، کتابخانه ملی، مرکز اطلاع رسانی علوم و فناوری منطقه‌ای شیراز، جهاد دانشگاهی، وزارت بهداشت، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی و ... موضوع شفاف سازی و تفکیک مأموریتها و نحوه تعاملات و

همکاریهای آنها مورد نظر قرار گرفت تا با انجام آن از دوباره کاری و اتلاف منابع پیشگیری شود و استفاده بهینه از ظرفیتهای موجود اطلاع رسانی کشور بعمل آید و در نهایت سامانه ملی اطلاع رسانی علمی کشور با مشارکت همه مراکز مزبور شکل گیرد.

۱۰- طرح اعطای پژوهانه رساله به دانشجویان دکتری سراسر کشور- این طرح به منظور

کمک به ارتقای کیفیت رساله های دکتری با تمرکز بر حل علمی مشکلات کشور و تولید علم اصیل در سطح عالی و تسهیل حضور و تلاش پژوهشی تمام وقت دانشجویان دکتری در دانشگاهها به اجرا در می آید. براساس آن دانشجویان دکتری در مدت پیشبرد رساله خود از کمک بلاعوض و نسبتاً قابل توجهی که در چند نوبت به آنان پرداخت می شود استفاده خواهند کرد. در اجرای این طرح اولویتهای فناوری و نیازهای پژوهشی کشور در تعیین عناوین رساله ها مورد توجه قرار می گیرد. در سال ۱۳۸۸ مبلغ ۲۰۰ میلیارد ریال از منابع معاونت برای این منظور در نظر گرفته شده که با نظارت و زارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به دانشگاهها تخصیص داده می شود.

۱۱- حمایت از انجمنهای علمی دانشجویی سراسر کشور- ضوابط این حمایت با همکاری

وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین شده است و با اعتباری بالغ بر بیست میلیارد ریال در سال جاری به اجرا در خواهد آمد.

۱۲- هماهنگی و پشتیبانی فناوریهای راهبردی کشور- پیگیری و تصویب سرفصل توسعه

و ارتقاء فناوریهای راهبردی ملی شامل نانو فناوری، زیست فناوری، هوا-فضا، سلولهای بنیادی، میکروالکترونیک، انرژیهای نو، فناوری اطلاعات و ارتباطات، طب ایرانی و گیاهان دارویی در قانون بودجه سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸.

۱۳- تشکیل ستادهای فناوریهای راهبردی- تشکیل و مدیریت هفت ستاد فناوریهای

راهبردی با انجام هماهنگی و جلب همکاری نهادهای اصلی مربوط در سطح دولت از طریق وزرای علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ ارتباطات و فناوری اطلاعات؛ جهاد کشاورزی؛ نیرو و نفت و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با شرکت معاونان وزارتخانههای ذیربط و پژوهشگران و فناوران برگزیده کشور در هر زمینه.

۱۴- برنامه‌ریزی فناوریهای راهبردی کشور- هماهنگی و پیگیری به منظور تهیه و تدوین چشم‌انداز و برنامه بلند مدت برای توسعه و ارتقاء فناوریهای راهبردی توسط ستادهای مربوط با همکاری وزارتخانه‌ها و سازمانهای ذیربط و تحت اشراف شورای هماهنگی فناوریهای راهبردی.

۱۵- تخصیص اعتبار پژوهشی به زمینه‌های اساسی فناوری- تعیین زمینه‌های اساسی توسعه و ارتقاء هریک از فناوریهای راهبردی و ابلاغ ماموریت هریک از مراکز علمی و فناوری و اجرایی کشور و تخصیص اعتبارات لازم به آنها حسب پیشنهاد ستادهای مربوط بالغ بر ۵۰۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۷.

۱۶- تخصیص تسهیلات تجاری‌سازی به زمینه‌های اساسی فناوری- بررسی ماموریت شرکتهای دانش‌بنیان بخش غیردولتی فعال در زمینه‌های اساسی فناوریهای راهبردی و تخصیص تسهیلات لازم به آنها به منظور کمک به تسریع و تقویت تجاری‌سازی فناوریهای راهبردی مجموعاً بالغ بر ۱۴۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۷.

۱۷- بسط و ارتقاء همکاریهای دانشگاه و صنعت- تدوین مدل بومی برای توسعه و ارتقاء همکاریهای دانشگاه و صنعت با مطالعه تجارب ملی و بین‌المللی و مشاورت گسترده با صاحب‌نظران در سال ۱۳۸۶ و آغاز یک حرکت ملی برای نفوذ دادن علم و فناوری در کالا و خدمات تولیدی در کشور از طریق ایجاد کانونهای هماهنگی دانشگاه و صنعت حول محصول یا خدمات معین با مشارکت فعال همه دست‌اندرکاران علمی و پژوهشی و فنی و تولیدی و تجاری مربوط به هر محصول یا خدمات که تا کنون منجر به ایجاد ۲۰ کانون با مشارکت انجمن‌های علمی، انجمن‌های صنفی، دانشگاهها، پژوهشگاهها، شرکتهای دولتی و غیردولتی و ... گردیده است. این کانون‌ها بر طبق یک تقسیم‌بندی علمی و کاربردی از کالا و خدمات اصلی کشور توسعه می‌یابند.

۱۸- تخصیص اعتبار به کانونهای هماهنگی دانشگاه و صنعت- تخصیص منابع لازم به کانونهای هماهنگی دانشگاه و صنعت به منظور مسئله‌شناسی، تدوین برنامه و آغاز همکاریها مجموعاً بالغ بر ۳۰ میلیارد ریال.

۱۹- برنامه‌ریزی و پشتیبانی طرحهای کلان فناوری- تصویب و تأمین اعتبار طرحهای کلان فناوری ملی که در موضوعات بسیار اساسی شامل شبکه ابررانش ملی، شتابگر ملی و رصدخانه ملی با استفاده از همه امکانات کشور و با توسعه تجربه‌های موفق کشور به اجرا در می‌آید. هماهنگی، برنامه‌ریزی تصویب و تأمین اعتبار این طرحها در طی دو سال گذشته نهایی شده و در سال ۱۳۸۷ مجموعاً حدود ۲۱۰ میلیارد ریال به دستگاههای مجری اختصاص یافته است. طرحهای کلان دیگری در دست بررسی است.

۲۰- ارزیابی اختراعات کشور- برنامهریزی و اجرای طرح ملی ارزیابی اختراعات کشور توسط بنیاد ملی نخبگان با توجه به ملاکهای سه گانه تطابق با مبانی علمی، وجود نوآوری و قابلیت کاربردی شدن از طریق ایجاد سامانه الکترونیکي مربوط در سایت www.bmn.ir.

۲۱- حمایت از اختراعات و مخترعان- حمایت علمی و مالی از حدود ۱۰۰۰ اختراع برای تکمیل و توسعه آنها با تخصیص منابع لازم به آنها از طریق و با نظارت دفاتر استانی نخبگان، پارکهای علمی و فناوری، صندوق حمایت از پژوهشگران و غیره مجموعاً بالغ بر حدود ۵۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۷.

۲۲- تسهیل خدمت رسانی دستگاههای دولتی به نوآوران- رفع موانع و ایجاد تسهیلات فانونی برای استفاده نوآوران از امکانات آزمایشگاهها، کارگاهها، کتابخانهها و مراکز اطلاع رسانی دولتی در سطح کشور با تهیه آیین نامه "تسهیل دسترسی نوآوران به امکانات و خدمات علمی و فنی" که به تصویب دولت رسید و دستگاههای اجرایی با هماهنگی و پیگیری معاونت در حال تهیه دستورالعمل های لازم و عملیاتی ساختن آن هستند.

۲۳- کمک به پارکهای علمی و فناوری- حمایت از شرکت های دانش بنیان از طریق پارکهای علمی و فناوری و مراکز رشد وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجموعاً بالغ بر ۱۱۹ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۷.

۲۴- رفع موانع و تسهیل تجاری سازی نوآوری ها- تهیه لایحه "حمایت از شرکت های دانش بنیان و تجاری سازی اختراعات و نوآوری ها" که به تصویب دولت رسید و به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد و بر طبق آن موانع تاسیس و فعالیت این شرکتها مرتفع و تسهیلات بی سابقه در اختیار آنها قرار خواهد گرفت که در کمیسیونهای مجلس در دست بررسی است. تصویب و اجرای این لایحه موجب تحول عظیم در هم افزایی علم و ثروت و بهرمندی جامعه از نتیجه تلاشهای علمی و فناوری خواهد شد.

۲۵- برگزاری جشنواره ملی نوآوری و شکوفایی- جشنواره ملی نوآوری و شکوفایی با همکاری ۲۴ وزارتخانه و دستگاه اصلی و ۲۱ استانداری و با حضور ۳۰۰۰ نوآوری و اختراع و طرح شکوفایی در مصالای بزرگ امام خمینی (ره) در فضای مسقف ۴۰ هزار متر مربع برگزار شد و مورد بازدید صدها هزار تن از شهروندان و متخصصان قرار گرفت و طی آن حدود چهارصد نوآوری و اختراع مورد تایید نهایی و حمایت مالی واقع شد و فن بازار ملی ایران افتتاح گردید و از طرحهای برجسته علمی و فناوری و طرحهای شکوفایی برتر کشور تقدیر شد و گفتمان نوآوری را در فضای عمومی جامعه تقویت کرد.

خوزه نخبگان

۲۶- شناسایی نخبگان - طی دو سال و نیم گذشته بنیاد ملی نخبگان به عنوان یک سازمان حامی نخبگان کشور استقرار یافته و تاکنون حدود ۴۰۰۰ تن از نخبگان و صاحبان استعدادها برتر از سطح دانش آموزی تا سطح شخصیت‌های علمی کشور را براساس ضوابط مدون و دقیق شناسایی و به شرح ذیل مورد حمایت موثر قرار داده است.

۲۷- اعطای جوایز علمی - حدود ۱۷۰۰ تن از دانشجویان نخبه و صاحب استعداد برتر در دوره های کارشناسی تا دکتری از جوایز علمی بنیاد شامل مقرری تحصیلی در طول دوره و مساعدت به منظور شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی و اعطای سفر عمره مفرده برخوردار شده‌اند.

۲۸- خدمت سربازی نخبگان - براساس دستورالعمل مصوب، بیش از ۲۰۰۰ نفر مشمول حمایت در خصوص انجام خدمت نظام و طبقه به شرح جدول زیر شده‌اند.

۲۹- فرصت مطالعاتی نخبگان - تاکنون حدود ۵۰۰ تن از نخبگان جوان از تسهیلات لازم برای طی فرصت مطالعاتی در دانشگاه‌های خارج از کشور به عنوان بخشی از دوره دکتری و یا برای شرکت در همایش‌های علمی بین‌المللی و ادامه تحصیل بهره‌مند شده‌اند.

۳۰- برنامه‌های فرهنگی - بنیاد به منظور تقویت روحیه و انگیزه‌های دینی و ملی نخبگان برنامه بازدید آنان از مناطق عملیاتی دفاع مقدس را به اجرا در آورده است. بدین ترتیب تاکنون صدها تن از نخبگان و صاحبان استعدادها برتر در قالب کاروانهای راهیان نور به بازدید از مناطق عملیاتی ۸ سال دفاع مقدس مشرف شده‌اند یا در برنامه‌های علمی - فرهنگی شرکت نموده‌اند.

۳۱- حمایت از مراکز نخبه پرور - بنیاد ملی نخبگان برای ارائه خدمات به نخبگان علاوه بر کمکهایی که مستقیماً در اختیار آنان قرار می‌دهد، حمایت از مراکز نخبه‌پرور (دانشگاهها، پژوهشگاهها و شرکت‌های دانش بنیان دولتی و غیردولتی) را مورد توجه قرار داده و تاکنون از ۲۹ مرکز فعال نخبه پرور بر طبق برنامه پیشنهادی آنها حمایت و مساعدت بعمل آورده است.

۳۲- کمک به مدارس دولتی - مدارس دولتی کشور که دانش آموزان برجسته شامل برگزیدگان المپیادهای علمی ورتبه‌های برتر آزمون

سراسری را تربیت نموده اند، مورد حمایت بنیاد قرار گرفته اند. این حمایت با تصویب انجمن اولیاء و مربیان صرف خرید کتاب و تجهیزات آزمایشگاهی می شود.

۳۳- تشریف نخبگان به عمره - بنیاد با توجه به ظرفیتهای اختصاص داده شده هر ساله طی چند نوبت تعدادی از نخبگان و استعداد‌های برتر را به زیارت خانه خدا اعزام می دارد. تا کنون نزدیک به ۶۰۰ تن از این عزیزان به عمره مفرده اعزام شدند.

۳۴- تأسیس دفاتر استانی بنیاد - در بهمن ماه سال ۸۶ ضوابط تأسیس و فعالیت دفاتر بنیاد نخبگان استانها به تصویب هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان رسید. تا کنون دفاتر نخبگان در استانهای یزد، فارس، آذربایجان شرقی و اصفهان راه اندازی شده و تعداد دیگری در شرف تأسیس است.

۳۵- مساعدت به اشتغال تخصصی نخبگان - با معرفی، هماهنگی و حمایت بنیاد ملی نخبگان شماری از نخبگان و استعداد‌های برتر در دانشگاهها و پژوهشگاههای کشور مشغول به خدمت شده‌اند.

۳۶- حمایت از نخبگان قرآنی - ضوابط شناسایی برگزیدگان مسابقات قرآنی داخلی و بین المللی و تشویق و حمایت موثر آنان تدوین و تصویب گردیده و اجرای آن آغاز شده است.

۳۷- حمایت از نخبگان حوزوی - شناسایی نخبگان حوزوی و حمایت موثر از آنان طی جلسات متعددی با شورای عالی و مدیریت حوزه علمیه قم مورد موافقت و تأکید قرار گرفته و ضوابط آن در دست تدوین نهایی است و به زودی عملیاتی خواهد شد.

۳۸- حمایت از صاحبان مهارت‌های فنی - حمایت از برجسته ترین صاحبان مهارت‌های فنی که در مسابقات داخلی و بین المللی حائز رتبه های برتر می شوند به تصویب رسیده و در سال ۱۳۸۸ اجرایی می شود.

۳۹- حمایت از نخبگان هنری - ضوابط شناسایی و نحوه پشتیبانی هنرمندان نخبه و پر استعداد تصویب و ابلاغ گردیده و در سال ۱۳۸۸ به اجرا در می آید.

۴۰- طرح شهاب - تا کنون شناسایی استعداد‌های برتر عمدتاً از طریق برگزاری آزمونهای گسترده و سراسری، و شکوفایی آنان غالباً در مدارس و مراکز خاص انجام می شده است. بنیاد ملی نخبگان با مبادرت محوری آموزش و پرورش برنامه ریزی و اجرای طرح شناسایی و هدایت استعداد‌های برتر (شهاب) را آغاز نموده است. این طرح شامل برنامه شناسایی و شکوفایی تدریجی و طبیعی استعداد‌های برتر در دوره ابتدایی و حتی قبل از آن است بدون آنکه دانش آموزان خلاق و با استعداد از مدرسه خود جدا شوند. این طرح مستلزم مقدمات و تمهیدات بسیاری از جمله پژوهش و تدوین شیوه‌های کشف و شناخت استعداد‌های برتر در بستر مدارس، آموزش

معلمان و مدیران مدارس و ادارات برای این امر و نحوه انگیزش و تشویق آنان و در نهایت ارتقاء و شکوفایی تدریجی استعدادهای برتر از یک پایه به پایه دیگر و در نهایت پیوستن به مراکز و مدارس برتر بنحو مناسب است.

۴- حمایت از استادیاران نخبه جوان- به آن دسته از استادیاران دانشگاهها و مؤسسات

پژوهشی کشور که کمتر از چهل سال داشته و بیش از سه سال از دریافت درجه دکتری و شروع به کار آنان در مراکز پژوهشی و دانشگاهها سپری نشده باشد و قبل از آن واجد شرایط نخبگی و استعداد برتر مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی بوده باشند و یا در حین این مدت مشمول شرایط مذکور گردند اعتبار ویژه ای به میزان ۲۲۶۰۰ میلیون ریال بنام اعتبار پژوهشی ویژه استادیاران جوان به منظور پیشبرد و ارتقای پژوهشهای آنان در رشته تخصصی مربوط اعطای می شود که تاکنون به ۱۱۳ تن از آنان اعطا شده است.

۴۲- حمایت از محققان نمونه، استادان ممتاز و پژوهشگران برجسته- با توجه به تصویب

این نامه اعطای جایزه و تسهیلات به محققان نمونه، استادان ممتاز و پژوهشگران برجسته کشور، جوایز و تسهیلات متعددی از جمله کرسی علمی با اعتبار ویژه پژوهشی که در راستای امور پژوهشی و فناوری قابل هزینه است به اساتید و پژوهشگران برجسته اعطای می شود.

۴۳- خانه نخبگان- به منظور فراهم آوردن بستر تبادل افکار و تجارب علمی نخبگان و اندیشمندان،

شناسایی، ساماندهی و استفاده بهینه از ظرفیتهای علمی نخبگان خانه نخبگان به تصویب هیات امنای بنیاد رسیده و در شرف شکل گیری می باشد. این خانه مرکزی برای هم فکری، هم اندیشی و مشارکت نخبگان در بررسی و تدوین برنامه های کشور و تصمیم سازی های اساسی است.

۴۴- تسهیلات مسکن نخبگان- ارائه تسهیلات مسکن نخبگان به تصویب نهایی هیات دولت رسید

و با ابلاغ این مصوبه به بانک مرکزی و بانک های عامل، اعطای این تسهیلات بر اساس معرفی بنیاد شروع شده است. این وام در دو سطح ۵۰۰ میلیون ریالی و ۸۰۰ میلیون ریالی با حداقل سود یعنی ۱۲ درصد ارائه می شود. در دریافت این تسهیلات نخبگانی که افتخارات برتری دارند در اولویت قرار دارند. بر اساس مصوبه دولت تا سقف ۳۰۰۰ تن از نخبگان می توانند از این تسهیلات استفاده نمایند.

۴۵- همایش ملی نخبگان جوان- بن همایش که در دو سال اخیر برگزار شده و طی آن نخبگان

جوان از رهنمودهای مقام معظم رهبری مستفیض شده و در دومین همایش در جلسه رسمی دولت و کمیسیونهای آن حضور و مشارکت یافتند. سومین همایش ملی نخبگان جوان بزودی با حضور بیش از ۱۰۰۰ تن از نخبگان و با عرضه دستاوردهای ایشان ناشی از حمایت های بنیاد برگزار خواهد شد.

امور زیربانی مساختاری

۴۶- ارتقاء جایگاه علم و فناوری در دولت - تشکیل کمیسیون علمی، تحقیقاتی و فناوری دولت که با پیشنهاد معاونت به تصویب دولت رسید و با ایجاد دبیرخانه مربوط به عنوان یکی از کمیسیونهای اصلی دولت با حضور وزرای علمی و اقتصادی شروع به کار کرده و عمدتاً هم‌افزایی علم و ثروت را مورد نظر قرار داده است.

۴۷- ساماندهی امور پژوهش، فناوری و نوآوری در استانها - مطالعه و تدوین ترکیب و شرح وظایف کارگروه پژوهش، فناوری و نوآوری در استانها به ریاست استانداران که آخرین مراحل تصویب را در دولت می‌گذراند.

۴۸- هماهنگی مراجع حمایتی علم و فناوری - هماهنگی صندوقهای حمایت از علم و فناوری و پژوهش وابسته به ریاست جمهوری؛ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ وزارت صنایع و معادن و غیره از طریق گردهم آوردن آنها به منظور بررسی و شفاف‌سازی مأموریت‌های مربوط و همکاری از طریق یک سامانه الکترونیکی واحد که از سردرگمی مراجعان پیشگیری و به توزیع بهینه منابع کمک نماید. معاونت در سال ۱۳۸۷ مجموعاً حدود ۷۰ میلیارد ریال در جهت تقویت صندوقها و تحقق هماهنگی مزبور به آنها کمک کرده است.

۴۹- حل مشکلات علم و فناوری در سایر حوزه‌ها - حضور معاونت علمی و فناوری و نمایندگان آن در کمیسیونهای دولت و اعلام نظر و ارائه پیشنهاد نسبت به مصوبات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی دولت که بنحوی با علم، فناوری و نوآوری مرتبط است نظیر مقررات واردات، صادرات و امور گمرکی... از جایگاه فرادستگاهی.

۵۰- تهیه و تصویب نمودار تشکیلاتی - تهیه و تدوین نمودار تشکیلاتی معاونت و تصویب آن توسط معاونت توسعه مدیریت و سرمایه‌انسانی رئیس جمهور، که حوزه‌های علمی و پژوهشی، فناوری و نوآوری، هماهنگی و نظارت راهبردی، همکاریهای بین‌المللی و پشتیبانی به اضافه مرکز سیاستگذاری و برنامه ریزی کلان در آن مشخص شده است.

۵۱- مشاورت گسترده با صاحب‌نظران - صدها جلسه و نشست مشورتی با طیف وسیعی از دانشمندان، پژوهشگران، مدیران ارشد پژوهش و فناوری و آموزش عالی در بیست سال گذشته برگزار گردیده که با تدوین صورت‌جلسات مربوط از نظرات و پیشنهادهای مطرح‌شده در تهیه طرحها و برنامه‌ها استفاده شده است.

۵۲- مطالعه و بررسی اسناد و منابع علمی - قوانین و مقررات مربوط به حوزه علم و فناوری و نتایج بسیاری از پژوهشهای مربوط مطالعه شده و از آنها در تدوین طرحها و برنامه‌های معاونت استفاده گردیده است.